

KOSTNADSJÄMFÖRELSE: FINSK OCH SVENSK GRUNDLÄGGANDE UTBILDNING ÅRSKURSERNA 1–6

beredare: Eeva-Kaisa Ikonen, bildningsdirektör, 040 528 4945, Astrid Kauber, vik. direktör för finsk utbildning 040 126 9800, Katri Vepsä, tf. direktör för svensk småbarnspedagogik och utbildning, 050 414 3464, Siret Soop, specialplanerare, 050 414 3596 (e-postadresserna har formatet fornamn.efternamn@kirkkonummi.fi)

Denna kostnadsjämförelse har gjorts som en jämförelse av driftskostnaderna mellan två skolor för de lägre årskurserna, Laajakallion koulu och Bobäcks skola, utgående från uppgifterna i bokslutet 2021 och i budgeten 2022. Man har som elevantal i årskurs 1–6 inom den grundläggande utbildningen använt elevantalet på statistikdagen 20.9.2021. Skolorna motsvarar varandra med tanke på struktur, elevantal och verksamhet. Således har de elevspecifika kostnaderna räknats ut med följande elevantal: Laajakallion koulu 113 elever och Bobäcks skola 136 elever.

Enligt 1 § i förordningen om grundläggande utbildning (852/1998) ordnas den grundläggande utbildningen i form av undervisning som ges av klasslärare, ämnesundervisning som ges av lärare i olika läroämnena, elevhandledning som ges av elevhandledare samt specialundervisning som ges av speciallärare. I årskurs 1–6 är undervisningen huvudsakligen klassundervisning och i årskurs 7–9 huvudsakligen ämnesundervisning, om inte något annat bestäms i läroplanen.

Enligt 1:a momentet i 2 § i samma förordning (21.10.2010/893) bildas undervisningsgrupperna utgående från årskurserna. Om ändamålsenliga undervisningsarrangemang kräver det, kan elever i olika årskurser samt i förskoleundervisning dock undervisas i samma undervisningsgrupp eller ges undervisning tillsammans med en annan skolas eller läroanstalts elever. I 2:a momentet i 2 § i förordningen bestäms att i undervisning som ges elever som omfattas av sådan förlängd läroplikt som avses i 25 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) får undervisningsgruppen omfatta högst åtta elever. En undervisningsgrupp som bildas av gravt utvecklingsstörda elever får dock omfatta högst sex elever. Om undervisningen för en elev som avses i detta moment ges tillsammans med andra elever än sådana som avses i detta moment, får undervisningsgruppen omfatta högst 20 elever.

I förordningen om grundläggande utbildning (15.4.2021/309) fastställs utbildningens minimiomfattning per årskurs. Grundläggande utbildning ges eleverna i första och andra årskursen under i genomsnitt minst 20, i tredje årskursen under i genomsnitt minst 22, i fjärde årskursen under i genomsnitt minst 24, i femte och sjätte årskursen under i genomsnitt minst 25, i sjunde och åttonde årskursen under i genomsnitt minst 29 och i nionde årskursen under i genomsnitt minst 30 timmar per arbetsvecka. I statsrådets förordning (793/2018) har dessa undervisningstimmar delats upp ämnesvis till en nationell timfördelning i grundläggande utbildning som är bindande för utbildningsanordnaren. Som en del av den kommunspezifika läroplanen kan utbildningsanordnaren besluta om de så kallade kommunspezifika undervisningstimmar som överskrider den nationella timfördelningen.

Faktorer som påverkar de elevspecifika kostnaderna

1) Skolans storlek och storleken på undervisningsgrupperna

Läsåret 2021–22 hade Laajakallion koulu 113 elever och Bobäcks skola 136 elever. Båda skolorna är skolor med en klasserie utan parallellklasser. I Bobäcks skola är klasserna i nästan alla årskurser större än i Laajakallion koulu. Årskurserna 1 och 2 i Bobäcks skola hade 26 och

30 elever och i dessa två klasser hade eleverna delats upp i mindre grupper i läsåmnena. Utöver den stora gruppstorleken har en fördelningsgrund varit elevernas individuella behov.

Båda skolorna ligger i Kyrkslätt på områden med inflyttningsöverskott så läsåret 2022–2023 har antalet elever ökat till 124 elever i Laajakallion koulu och till 145 elever i Bobäcks skola.

2) Externa kostnader

Personalkostnaderna utgör den största kostnadsposten inom de externa kostnaderna. De största skillnaderna mellan Laajakallion koulus och Bobäcks skolas personalkostnader förklaras genom en jämförelse av antalet lärare: Bobäcks skola har en lärare mer än Laajakallion koulu, 16 timmar mer resurser för en speciallärare med vidgat arbetsområde och 13 timmar mer timlärarresurser. Den kalkylerade kostnadsskillnaden uppgår på årsnivå till 138 118 € (det kalkylerade priset på en årsveckotimme är 2606 € inkl. arbetsgivarens bikostnader).

Den elevspecifika kostnadsskillnaden mellan Laajakallion koulu och Bobäcks skola förklaras av timfördelningen inom Kyrkslättis kommuns svenskspråkiga undervisning. Enligt timfördelningen har en elev i den svenskspråkiga grundläggande utbildningen i de lägre årskurserna sex årsveckotimmar mer modersmål, en årsveckotimme mer omgivningslära och en årsveckotimme mer A2-språk än en elev som går i en finskspråkig skola. Skillnaden i timfördelningen, det vill säga det att en elev i den svenskspråkiga undervisningen har rätt till mer undervisning än en elev i den finskspråkiga undervisningen, leder till att den svenskspråkiga undervisningen har ett större behov av lärarresurser än den finskspråkiga undervisningen. Dessa tilläggstimmar grundar sig på nämndens lokala beslut. Statsrådets förordning är enhetlig för båda undervisningsspråkens del. Den kalkylerade årskostnaden för de åtta tilläggstimmarerna i den svenskspråkiga undervisningen i Kyrkslättis kommun uppgår för Bobäcks skolas del till 20 848 €.

En annan faktor som förklarar skillnaden i personalkostnaderna är undervisningsarrangemangen, dvs. användningen av så kallade uppdelade timmar eller så kallad flexibel gruppering enligt läroämne. Bobäcks skolas stora nybörjarundervisningsklasser har i läsåmnena delats upp i fler grupper än i Laajakallio (två undervisningsgrupper mer). Därtill har eleverna i A1-språket delats upp i olika nivåers undervisningsgrupper i finska (så kallade uppdelade timmar, modersmålsinriktad undervisning i finska "mofi" och undervisning i finska på A1-språkets nivå "afi"). Gruppindelningen i fråga grundar sig en lösning som gjorts i skolan och gruppstorleken begränsas inte exempelvis av bestämmelsen i 2 § 2 momentet i förordningen om grundläggande utbildning.

Skolornas resurser för specialundervisning på deltid avviker också avsevärt från varandra. I Bobäcks skola är resursen 28 årsveckotimmar och i Laajakallion koulu 12 årsveckotimmar. I Bobäcks skola fanns två specialelever fler än i Laajakallion koulu (totalt under fem elever). Övriga grunder till skillnaden mellan mängden timmar specialundervisning hittades inte.

Skolgångshandledarnas löneanslag ingår inte i de skolspecifika budgeterna, så antalet skolgångshandledare eller en nedskärning av det påverkar inte det elevspecifika priset. Enligt utfallet av "Material, förnödenheter och varor" är den svenskspråkiga skolans materialkostnader 7 % högre än den finskspråkiga skolans.

3) Interna kostnader

Skillnaden mellan de elevspecifika kostnaderna för Laajakallion koulu och Bobäcks skola uppstår utöver av undervisningens personalkostnader också av kommunens interna kostnader. De mest betydande skillnaderna mellan skolorna verkar gälla hyreskostnaderna

samt kosthållet och renhållningstjänsterna. Exempelvis är den interna hyran för Laajakallion koulu 2418 euro per elev/år och för Bobäcks skola 4267 euro per elev/år.

Serviceområdet för bildning och fritid har ingen vetskap om specificerade orsaker till skillnaderna i de ovannämnda kostnaderna eller till ändringarna i priserna från år 2021 till år 2022; de fastställs inom serviceområdet för samhällsteknik.

4) Slutsatser

Den största skillnaden i de elevspecifika kostnaderna för Laajakallion koulu och Bobäcks skola under budgetåret 2022 förklaras av de interna hyrorna. För de i budgeten för år 2022 reserverade hyornas del uppgår skillnaden per elev till 1489 €, vilket förklarar kostnadsskillnaden för 60 %. I Bobäcks skola pågår vid tidpunkten för utarbetandet av denna utredning omfattande reparations- och utvidgningsarbeten, vilka sannolikt är orsaken till den höjda hyran. I bokslutet för år 2021 var situationen omvänd för hyornas del: I Laajakallios elevspecifika pris var hyrans andel 740 euro högre än i Bobäcks. Reparationsarbetena i Bobäcks skola kommer sannolikt också i framtiden att leda till att Bobäcks skola har högre hyra än Laajakallion koulu.

Kyrksläotts kommunspecifika timfördelning inom den grundläggande utbildningen för årskurserna 1–6 är väldigt olika för den finskspråkiga undervisningen och för den svenskspråkiga undervisningen. Eleverna i de svenskspråkiga lägre årskurserna erbjuds sex årsveckotimmar mer modersmål och en årsveckotimme med omgivningslära än eleverna i de finskspråkiga skolorna. Därtill har de svenskspråkiga skolornas elever en årsveckotimme mer A2-språk än de finskspråkiga. Således får de svenskspråkiga skolornas elever sammanlagt åtta årsveckotimmar mer undervisning i de lägre årskurserna än eleverna i de finskspråkiga skolorna. Skillnaden i timfördelningen, det vill säga det att en elev i den svenskspråkiga undervisningen har rätt till mer undervisning än en elev i den finskspråkiga undervisningen, leder till att den svenskspråkiga undervisningen har ett större behov av lärarresurser än den finskspråkiga undervisningen. Dessa tilläggstimmar grundar sig på nämndens lokala beslut. Statsrådets förordning är enhetlig för båda undervisningsspråkens del.

Alla elever i Kyrksläotts kommuns svenskspråkiga skolor studerar finska som A1-språk (första främmande språk). Därtill studerar de gemensamt som andra A-språk engelska, som är det frivilliga A2-språket i den nationella timfördelningen. Undervisningen i detta språk har i den lokala timfördelningen ordnats så att det inte uppstår fler undervisningstimmar än i den finskspråkiga undervisningens timfördelning (dvs. för undervisningen används timmar som reserverats för valfria ämnen och för B1-språket). Skillnaden är ändå att eleverna i de svenskspråkiga skolorna inleder studierna i A2-språket redan i årskurs tre, medan eleverna i de finskspråkiga skolorna inleder studierna i det frivilliga A2-språket i årskurs fyra.¹

För alla svenskspråkiga skolors del uppgick den kalkylerade kostnaden för skillnaden i timfördelningen i de lägre årskurserna läsåret 2021–2022 till 109 452 euro (42 årsveckotimmar). Den kalkylerade kostnaden för tilläggstimmar i modersmål uppgick för alla svenskspråkiga skolor för lägre årskurser till 72 968 €, dvs. totalt 28 årsveckotimmar. Tilläggstimmar i omgivningslära och A2-språket medför på årsnivå en kalkylerad tilläggskostnad på 36 484 € för den svenskspråkiga undervisningen.

¹Enligt de nationella statistikerna för läsåret 2020-2021 studerar 96 % av eleverna i de svenskspråkiga skolorna i Finland finska som A1-språk och det första främmande språket som A2-språk). Studierna i A2-språket inleds i de svenskspråkiga skolorna i årskurs 3 eller 4 (Utbildningsstyrelsen, Vipunen).

En annan faktor som förklarar skillnaden i personalkostnaderna är undervisningsarrangemangen, dvs. användningen av så kallade uppdelade timmar eller så kallad flexibel gruppering enligt läroämne. Ju mer undervisning som ges i små undervisningsgrupper, desto fler lärare behövs för att ge undervisning. I Bobäcks skola har eleverna delats upp i mindre grupper bland annat på lektionerna i A1-finska. Gruppindelningarna baserar sig på den i budgeten och dispositionsplanen fastställda ändamålsenliga användningen av undervisningsresurser: ju mer resurser det finns per undervisningsgrupp, desto smartare är det att ordna undervisningen som samordnad undervisning eller som så kallade uppdelade timmar. Bobäcks skolas uppdelning av undervisningsgrupper grundar sig inte på bestämmelser i lagen eller på förordningen utan på strävan efter att använda undervisningsresurserna så ändamålsenligt som möjligt. Därför har resurserna för specialundervisning på deltid haft betydligt mer resurser i Bobäck än i Laajakallio. Noggrannare orsaker till skillnaderna i resurserna framkom inte i samband med utarbetandet av jämförelsen.

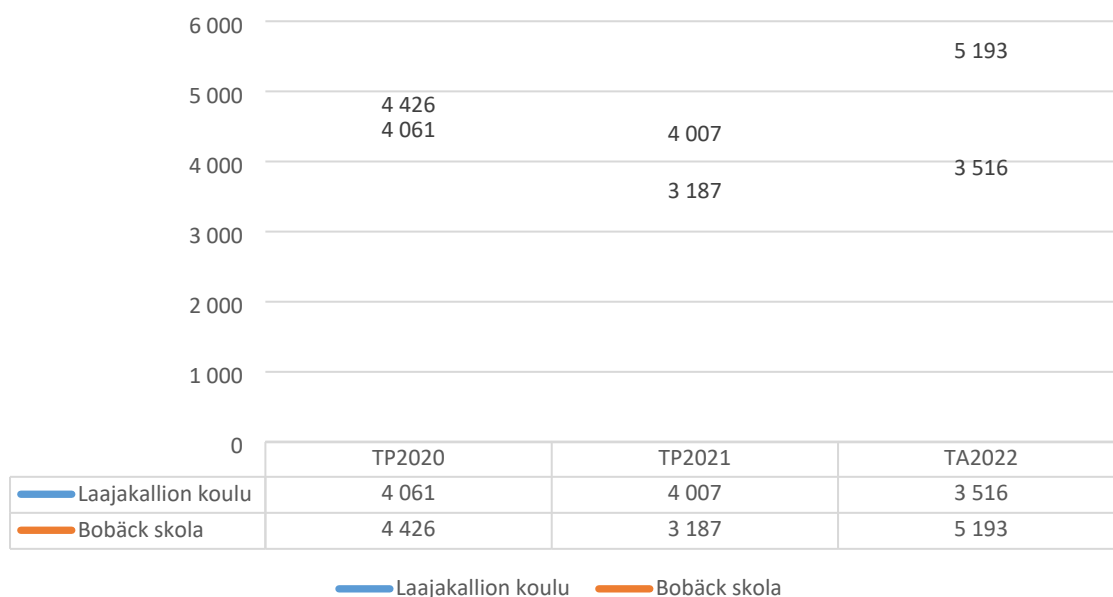
JÄMFÖRELSE AV ELEVSPECIFIKA BRUTTOKOSTNADER

	Bruttokostnader euro / studerande bokslut 2021 (€)	Bruttokostnader euro / studerande budget 2022 (€)	Ändring bokslut 2021 vs. budget 2022 (€)
Externa kostnader			
3470/3477 Laajakallion koulu			
Personalkostnader	-3 838	-3 653	-185
Köp av tjänster	-41	-37	-5
Material, förnödenheter och varor	-208	-195	-13
Bidrag	0	0	0
Övriga verksamhetsutgifter	-21	-12	-9
Externa verksamhetsutgifter	-4 109	-3 896	-213
3870/3871 Bobäcks skola			
Personalkostnader	-4 033	-4 390	357
Köp av tjänster	-41	-34	-7
Material, förnödenheter och varor	-217	-216	-1
Bidrag	0	0	0
Övriga verksamhetsutgifter	-15	-57	42
Externa verksamhetsutgifter	-4 306	-4 697	391
Interna kostnader			
3470/3477 Laajakallion koulu			
Köp av tjänster	-1 137	-1 098	-39
4342 ICT-tjänster	-350	-340	-10
4360 Post- och kurirtjänster	0	0	0
4380 Renhållnings- och tvätteritjänster	-383	-341	-41
4400 Maskiner, utrustning och anordningar	0	0	0

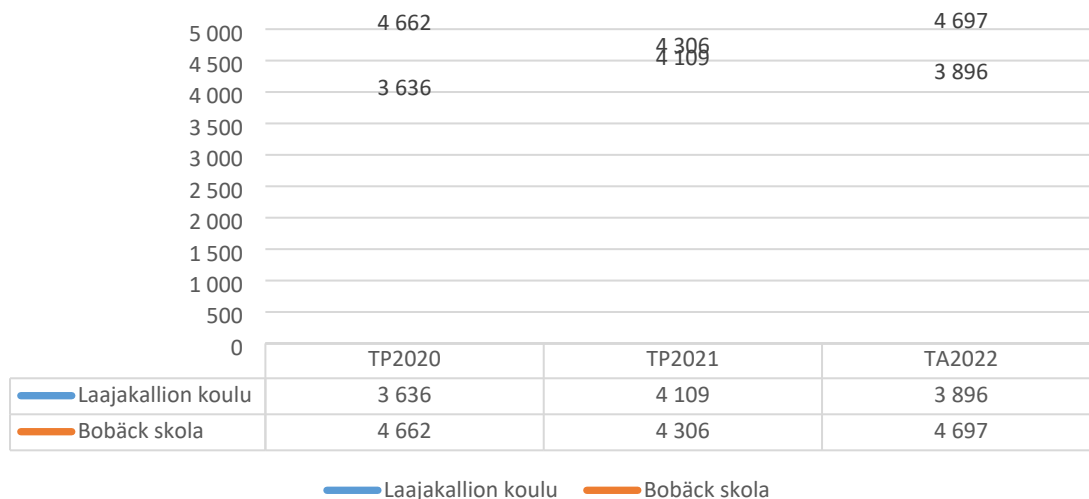
*Kostnadsjämförelse, finsk och svensk småbarnspedagogik och utbildning
del 2/4*

4410 Inkvarterings- och kosthållstjänster	-400	-417	17
4420 Rese- och transporttjänster	0	0	0
4440 Utbildnings- och kulturtjänster	-4	0	-4
Material, förnödenheter och varor	0	0	0
4500 Kansli- och skolförnödenheter	0	0	0
4520 Livsmedel	0	0	0
Övriga verksamhetsutgifter	-2 870	-2 418	-452
4820 Hyror för byggnader och lägenheter	-471	-2 418	1 948
4895 Kapitalhyror	-2 398	0	-2 398
4940 Övriga verksamhetsutgifter	-1	0	-1
Interna verksamhetsutgifter	-4 007	-3 516	-491
3870/3871 Bobäcks skola			
Köp av tjänster	-1 057	-926	-131
4342 ICT-tjänster	-198	-176	-22
4380 Renhållnings- och tvätteritjänster	-379	-279	-99
4410 Inkvarterings- och kosthållstjänster	-480	-471	-10
4420 Rese- och transporttjänster	0	0	0
4440 Utbildnings- och kulturtjänster	0	0	0
Material, förnödenheter och varor	-1	0	-1
Övriga verksamhetsutgifter	-2 129	-4 267	2 138
4820 Hyror för byggnader och lägenheter	-590	-4 267	3 677
4895 Kapitalhyror	-1 539	0	-1 539
Interna verksamhetsutgifter	-3 187	-5 193	2 005
			Ändring bokslut 2021 vs. budget 2022 (€)
	TP2021	Budget 2022	
3470/3477 Laajakallion koulus verksamhetsutgifter sammanlagt	-8 116	-7 413	-703
3870/3871 Bobäcks skolas verksamhetsutgifter sammanlagt	-7 493	-9 890	2 397

Interna kostnader / studerande Laajakallion koulu vs. Bobäcks skola

Externa kostnader / studerande Laajakallion koulu vs. Bobäcks skola

Externa kostnader	Laajakallion koulu Utfall 7/2022	Bobäcks skola Utfall 7/2022	Skillnad
Personalkostnader	-2 189	-2 334	145
Köp av tjänster	-22	-47	25
Material, förnödenheter och varor	-108	-141	33
Bidrag	0	0	0
Övriga verksamhetsutgifter	-9	-3	-6

Externa verksamhetsutgifter	-2 329	-2 524	196
Interna kostnader			
Köp av tjänster	-590	-503	-87
Material, förnödenheter och varor	-0,18	0	0
Övriga verksamhetsutgifter (hyror)	-1411	-2489	1 079
Interna verksamhetsutgifter	-2000	-2992	991

Personalresurs läsår 2021–2022: finskspråkig grundläggande utbildning årskurser 1–6:

- 6 klasslärare (inklusive skolföreståndare)
- 1 speciallärare med vidgat arbetsområde, deltid, 12 timmar
- 2 timlärare i bisyssla (S2, svenska), totalt 7 timmar

Personalresurs läsår 2021–2022: svenskspråkig grundläggande utbildning årskurser 1–6:

- 7 klasslärare (inklusive skolföreståndare)
- 1 speciallärare med vidgat arbetsområde 24 timmar + 4 timmar delad resurs med annan skola
- 1 timlärare i huvudsyssla (20 timmar)

**KOSTNADSJÄMFÖRELSE HELA FINSKA OCH SVENSKA GRUNDLÄGGANDE
UTBILDNINGEN**

	Bruttokostnader euro / studerande bokslut 2021 (€)	Bruttokostnader euro / studerande budget 2022 (€)	Ändring bokslut 2021 vs. budget 2022 (€)
Externa kostnader			
3470 Finskspråkig grundläggande utbildning			
Personalkostnader	-4 958	-5 087	129
Köp av tjänster	-370	-356	-13
Material, förnödenheter och varor	-234	-203	-31
Bidrag	-5	-7	3
Övriga verksamhetsutgifter	-12	-13	1
Externa verksamhetsutgifter	-5 578	-5 666	88
3870 Svenskspråkig grundläggande utbildning			
Personalkostnader	-5 694	-5 685	-9
Köp av tjänster	-485	-444	-41
Material, förnödenheter och varor	-313	-273	-39
Bidrag	-5	-8	3
Övriga verksamhetsutgifter	-22	-25	3
Externa verksamhetsutgifter	-6 519	-6 435	-84
Interna kostnader			
3470 Finskspråkig grundläggande utbildning			

*Kostnadsjämförelse, finsk och svensk småbarnspedagogik och utbildning
del 2/4*

Köp av tjänster	-1 009	-1 003	-5
4342 ICT-tjänster	-233	-229	-4
4360 Post- och kurirtjänster	0	0	0
4380 Renhållnings- och tvätteritjänster	-285	-278	-6
4400 Maskiner, utrustning och anordningar	0	0	0
4410 Inkvarterings- och kosthållstjänster	-488	-496	8
4420 Rese- och transporttjänster	0	0	0
4440 Utbildnings- och kulturtjänster	-1	0	-1
Material, förnödenheter och varor	0	0	0
4500 Kansli- och skolförnödenheter	0	0	0
4520 Livsmedel	0	0	0
Övriga verksamhetsutgifter	-2 438	-2 709	271
4820 Hyror för byggnader och lägenheter	-1 184	-2 709	1 525
4895 Kapitalhyror	-1 254	0	-1 254
4940 Övriga verksamhetsutgifter	0	0	0
Interna verksamhetsutgifter	-3 447	-3 713	266

3870 Svenskspråkig grundläggande utbildning			
Köp av tjänster	-1 013	-1 036	23
4342 ICT-tjänster	-190	-200	10
4380 Renhållnings- och tvätteritjänster	-353	-345	-8
4410 Inkvarterings- och kosthållstjänster	-470	-491	21
4420 Rese- och transporttjänster	0	0	0
4440 Utbildnings- och kulturtjänster	-1	0	-1
Material, förnödenheter och varor	-7	0	-7
Övriga verksamhetsutgifter	-3 038	-2 726	-312
4820 Hyror för byggnader och lägenheter	-1 513	-2 726	1 213
4895 Kapitalhyror	-1 525	0	-1 525
Interna verksamhetsutgifter	-4 058	-3 762	-296
	TP2021	Budget 2022	Ändring bokslut 2021 vs. budget 2022 (€)
3470 Finskspråkiga grundläggande utbildningens verksamhetsutgifter sammanlagt	-9 026	-9 379	354
3920 Svenskspråkiga grundläggande utbildningens verksamhetsutgifter sammanlagt	-10 577	-10 197	-379

